

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport/
raamplan Landinrichting De Leijen (Noord-Brabant)
en de aanvullingen daarop

26 april 2002

977-315

ISBN 90-421-0846-0
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Dienst Ruimte, Economie en Welzijn
Project RLG
Postbus 90151
5200 MC DEN BOSCH

uw kenmerk
729629

uw brief
3 mei 2001

ons kenmerk
977-316/vB/gl

onderwerp
Toetsingsadvies m.e.r.
Landinrichting De Leijen

doorkiesnummer
(030) 234 76 51

Utrecht,
26 april 2002

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) en de aanvulling ten behoeve van de besluitvorming over Landinrichting De Leijen. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie constateert in haar advies dat het MER en de daarop volgende twee aanvullingen onvoldoende informatie bieden om een definitief besluit te kunnen nemen over te realiseren natuurdoeltypen en daarbij behorende maatregelen als gevolg van het ontbreken van een gebiedsdekkende ecohydrologische systeemanalyse. Wanneer het Raamplan ruimte laat om bij de verdere uitwerking zo nodig natuurdoeltypen en maatregelen aan te kunnen passen, kan de nog benodigde informatie ook beschikbaar komen in het kader van de m.e.r. procedure voor de reconstructie Meierij.

Daarnaast breng ik graag het volgende onder uw aandacht. Raamplannen en Reconstructieplannen komen tot stand op basis van een intensieve dialoog met betrokkenen via een open planproces. Het voor handen zijn van kwalitatief goede basisinformatie is voor een juiste probleemanalyse en de daarop aansluitende keuze voor oplossingsrichtingen essentieel. Dit geldt met name voor de belangrijke factor water. De kritiek van de Commissie op het MER richt zich juist op dit punt. Deze kritiek komt nu op een moment waarop het open planproces is afgerond en waarop de ruimte voor aanpassing van de plannen bestuurlijk gezien waarschijnlijk beperkt is. Ik zou u om deze reden in overweging willen geven om gebruik te maken van de mogelijkheid voor tussentijdse advisering door de Commissie op momenten dat er fundamentele keuzes worden gemaakt over de aanpak. Graag zou ik met u van gedachten willen wisselen over een dergelijke gefaseerde aanpak om in gezamenlijk overleg tot een zo zinvol mogelijke toetsing te komen.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

commissie voor de milieueffectrapportage

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. ir. G. Blom,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Landinrichting De Leijen

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport/raamplan
Landinrichting De Leijen (Noord-Brabant)
en de aanvullingen daarop

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffect-
rapport/raamplan Landinrichting De Leijen (Noord-Brabant),

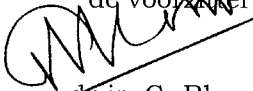
uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant door de Commissie
voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Landinrichting De Leijen (Noord-Brabant),

de secretaris

N.v. Buren
dr. N.W.M. van Buren

de voorzitter

dr. ir. G. Blom

Utrecht, 26 april 2002

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLINGEN.....	3
2.1 Algemeen.....	3
2.2 Toelichting	4

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 mei 2001 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 juli 2001 waarin de adviestermijn van de Commissie wordt verlengd in verband met de MKZ-crisis
- 1b. Brief van het bevoegd gezag d.d. 26 oktober 2001 waarin de adviestermijn van de Commissie wordt verlengd
- 1c. Brief van het bevoegd gezag d.d. 10 december 2001 waarin de adviestermijn van de Commissie wordt verlengd
- 1d. Brief van het bevoegd gezag d.d. 4 maart 2002 waarin de tweede aanvulling wordt aangeboden en een korte toelichting op de status van het Raamplan/MER binnen de reconstructie wordt gegeven.
- 1e. Brief van het bevoegd gezag d.d. 26 maart 2002 waarin de adviestermijn van de Commissie wordt verlengd
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 99 d.d. 23 mei 2001
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De landinrichtingscommissie De Leijen heeft een Raamplan/milieueffectrapport (MER) opgesteld in opdracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Het plan presenteert een gemeenschappelijke visie voor de herinrichting van het gebied globaal gelegen tussen Tilburg, Vught, natuurgebied Loonsche en Drunensche Duinen en natuurgebied de Kampina. Het plan wordt beschouwd als een bouwsteen voor het regionale reconstructieplan De Meierij.

Bij brief van 3 mei 2001¹ hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant als bevoegd gezag de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het MER. Het MER is op 28 mei 2001 ter inzage gelegd². In een brief van 3 juli 2001 heeft het bevoegd gezag de adviestermijn van de Commissie verlengd in verband met de MKZ-crisis³.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁴, zoals vastgesteld in maart 1999;
- op eventuele onjuistheden⁵;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁶.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het vaststellen van het raamplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. Tijdens de toetsing heeft op 6 juli 2001 een gesprek plaats gevonden tussen de Commissie, het bevoegde gezag en de initiatiefnemer. Daar heeft de Commissie kenbaar gemaakt dat het MER naar haar oordeel op het aspect hydrologie onvolledig is en geen juist beeld geeft. Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegde gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen om een aanvulling op het MER te maken⁷. Deze aanvulling is ontvangen op 21 september 2001⁸. Op 9 en 30 november 2001 hebben gesprekken plaatsgevonden tussen de Commissie, het bevoegde gezag en de initiatiefnemer. Daar heeft de Commissie kenbaar gemaakt dat de aanvulling naar haar oordeel op het aspect hy-

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 1a.

⁴ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.10

⁷ Zie bijlage 1b.

⁸ Het betreft de Toelichting DLG n.a.v. vragen MER-commissie en het Natuurgebiedsplan 'De Zandleij' Streefbeelden en subsidies voor natuur en landschap.

drologie nog steeds onvolledig was. Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegde gezag de Commissie verzocht de advisering opnieuw op te schorten om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen om een tweede aanvulling te maken⁹. De tweede aanvulling is ontvangen op 5 maart 2002 met een brief van het bevoegd gezag¹⁰. In deze brief wordt melding gemaakt dat het project de Leijen valt onder de reconstructiewet en dat de landinrichtingscommissie komt te vervallen en dat zij verder zal gaan als uitwerkingscommissie in het kader van de reconstructie. Tevens wordt uitleg gegeven over een monitoring en bijsturingsprogramma dat in het kader van het reconstructieplan wordt opgezet.

De aanvullingen hebben niet ter inzage gelegen. Derhalve heeft de Commissie mogelijke inspraakreacties op deze aanvullingen niet in haar advies kunnen meenemen. De Commissie adviseert bij de vaststelling van het raamplan deze aanvullingen ter inzage te leggen.

Het algemene oordeel is gebaseerd op het MER inclusief de aanvullingen.

Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.¹¹ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen¹², die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

⁹ Zie bijlage 1c.

¹⁰ Zie bijlage 1d.

¹¹ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

¹² Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLINGEN

2.1 Algemeen

De Commissie kent bij processen als het onderhavige grote waarde toe aan de integratie van de planvorming en de milieueffectrapportage. Op deze wijze kan het milieubelang volwaardig worden meegewogen en mede sturend zijn voor het planvormingsproces. Tegen deze achtergrond heeft de Commissie veel waardering voor de wijze waarop de streekcommissie in samenwerking met streekbewoners, overheden en instanties, en gelet op de veelheid en de aard van de knelpunten, gekomen is tot een Raamplan. Om het milieubelang vanaf het begin van het open planproces en bij de stapsgewijze ontwikkeling van alternatieven op een juiste manier te kunnen meewegen is het gebruik van goede basisinformatie over sturende factoren in de planvorming, zoals over water, essentieel.

In het MER en de eerste aanvulling constateerde de Commissie een tekortkoming op dit punt. De tekortkoming betrof het ontbreken van een ecohydrologische systeemanalyse. Dit is met name relevant omdat de initiatiefnemer ook heeft gesteld dat in het raamplan/MER water als ordenend principe wordt gehanteerd. Door het ontbreken van de ecohydrologische systeemanalyse werd onvoldoende onderbouwd dat de doelen voor de natuurontwikkelingsgebieden daadwerkelijk kunnen worden gehaald en bestond het risico dat andere, voor het milieu aantrekkelijke opties, buiten beeld blijven.

Daarom adviseerde de Commissie om een tweede aanvulling op het MER op te stellen alvorens een besluit te nemen. In de tweede aanvulling wordt voor een klein deel van het plangebied een aanzet voor een dergelijke analyse gegeven.

De Commissie constateert dat deze aanzet onvoldoende is om als onderbouwing te kunnen dienen voor definitieve besluiten over de te realiseren strikt omschreven natuurdoeltypen en te treffen maatregelen, zoals nu opgenomen in het concept Raamplan. Wanneer het vast te stellen Raamplan ruimte biedt om bij de verdere uitwerking op basis van nader onderzoek, natuurdoeltypen of maatregelen aan te kunnen passen, kan de benodigde informatie ook in het vervolgtraject gegeven worden. Daarbij kan aansluiting gezocht worden bij het onderzoek dat in het kader van de m.e.r. voor de reconstructie uitgevoerd gaat worden.

In de volgende paragraaf geeft de Commissie een toelichting op haar beoordeling van de informatie in het MER en de aanvullingen en geeft zij aan welke informatie nog gegeven moet worden voordat een definitief besluit over natuurdoeltypen en bijbehorende maatregelen genomen kan worden.

MER

In het MER ontbreekt een ecohydrologische systeemanalyse¹³ van de huidige situatie in het gebied. Hierdoor is niet na te gaan hoe kansrijk de voorstellen voor natuurontwikkeling zijn.

Een ecohydrologische systeemanalyse moet onder andere antwoord geven op de volgende vragen:

1. Hoe lopen de grondwaterstromingen in het plangebied? o.a.
 - Is er in de natuurontwikkelingsgebieden inderdaad sprake van kwel uit het diep gelegen watervoerende pakket? Of is deze kwel beïnvloed door bruinkoolwinning in Duitsland, zoals de door TNO uitgevoerde systeemanalyse voor Brabant suggereert?
 - Of is sprake van kwel uit meer zuidwestelijke richting, die minder beïnvloed is door bruinkoolwinning?
 - Hoe verlopen meer oppervlakkige grondwaterstromingen?
2. Hoe is de kwalitatieve samenstelling van het grondwater als resultante van bodemgebruik in inzigtgebieden en aard van de ondergrond?
3. Welke soorten komen er in het plangebied voor en hoe hangen deze samen met het hydrologische systeem?
4. Hoe groot is het percentage doelbereik voor de verschillende natuurdoeltypen?

De planvorming en de effectvoorspellingen in het MER berusten op veronderstellingen. Deze missen een onderbouwing aan de hand van een ecohydrologische systeemanalyse.

Planvorming

De Commissie sluit niet uit dat in de voorgestelde landbouw ontwikkelingsgebieden (thans veelal inzigtgebieden) een type grondwater wordt geproduceerd, waarbij de belasting van de natuurontwikkelingsgebieden (veelal kwelgebieden) zo groot is dat beoogde natuurdoeltypen niet bereikt kunnen worden. Van belang is dus om in het MER aan te geven welk grondgebruik gewenst is in inzigtgebieden dan wel of beoogde natuurdoeltypen in natuurontwikkelingsgebieden bijgesteld dienen te worden.

De belasting van het watersysteem in de toekomst kan worden berekend aan de hand van de hoeveelheid dieren en de mestproductie in inzigtgebieden. Uit de verblijftijden van het grondwater kan de kwaliteit in de kwelgebieden worden afgeleid.

Naar de inschatting van de Commissie zijn in het MER niet alle potenties benut om de waterkwaliteit en kwantiteit te verbeteren. Zij denkt daarbij aan het verminderen van de drainerende werking van het Drongelens Kanaal op de Loonse en Drunense Duinen en het mogelijk gebruiken van de van nature aanwezige retentiebekkens. Er zijn sterke aanwijzingen, dat er in het gebied op betrekkelijk grote schaal bevoeid is en dat kasteel Nemelaer daarbij een (sleutel)rol speelde. Mogelijk kunnen deze vroegere vloeiveiden een positieve rol spelen

¹³ Zie ook inspraakreacties nr. 11 en 31 (bijlage 4) die wijzen op het nog niet beschikbaar zijn van de uitkomsten van hydrologisch onderzoek. Inspraakreactie nr. 13 (bijlage 4) wijst op een rapport waarin de leemten in kennis ten aanzien van de effecten van de waterwinning bij Helvoirt kunnen worden opgelost. Inspraakreactie 20 (bijlage 4) wijst op het niet gebruiken van de digitale hoogtekartaart, waardoor beter inzicht is te verkrijgen bij de ecologische en cultuurhistorische waardebeoordeling. Zie ook inspraakreactie nr. 63 (bijlage 4) die o.a. aangeeft dat onvoldoende inzicht is gegeven in de geohydrologische systeembeschrijving.

bij het conserveren van het neerslagoverschot in de winter en verhogen van de basisafvoer in de zomermaanden.

De cultuurhistorische patronen waarop men de keuzes bij landschap richt, zijn grotendeels ontstaan door de mogelijkheden die men vroeger zag om met de (eco-)hydrologische situatie om te gaan. Als de ecohydrologische situatie in de afgelopen jaren is veranderd, is het terug willen halen van die cultuurhistorische patronen een weinig levensvatbare keuze. Als op basis van de ecohydrologische systeemanalyse bekend is welke keuzes zinvol zijn, dienen in samenhang daarmee de wensen voor het landschap opgesteld te worden. Het MER geeft daarover geen informatie.

Meest milieuvriendelijk alternatief en milieugevolgen

Het MER benoemt "Ruimte voor Natuur en milieu" tot meest milieuvriendelijk alternatief (mma). De inhoud van een meest milieuvriendelijk alternatief wordt in zeer sterke mate bepaald door een optimale inrichting van het waterhuishoudingssysteem.

Doordat in het MER basisinformatie over het systeem ontbreekt, kan de Commissie niet toetsen of het in het MER gepresenteerde mma ook inderdaad deze kwalificatie kan krijgen.

Eerste aanvulling

De Commissie constateert dat ook in de aanvulling de geadviseerde ecohydrologische systeemanalyse niet is uitgevoerd. Volstaan is met een toelichting die geen nieuwe informatie verschaft maar zich baseert op de huidige informatie in het MER en daar slechts een literatuurlijst aan toevoegt.

Een onderbouwing van het mma, de (vergelijking van) milieueffecten, het veronderstelde bereiken van natuurdoelen en de keuzen in het raamplan blijven daarmee ontbreken.

Tweede aanvulling

In de aanvulling in hoofdstuk 4.1 wordt een begin gegeven van een ecohydrologische systeemanalyse, waar voor een klein deelgebied (klein deel van de Brand) wordt geïllustreerd welke veranderingen plaats hebben gevonden in de laatste ca 100 jaar. Voor dat gebied blijkt, dat de condities na uitvoering van de herinrichtingsplannen nog ver verwijderd zijn van de condities, die de historische vegetaties bepaalden.

- Dit betekent dat daar waar de historische vegetaties de doeltypen bepaald hebben, extra maatregelen nodig zijn die voorzien in een herstel van die condities. Hier dient bij de besluitvorming rekening mee te worden gehouden.

Voor het overige grootste deel van het gebied ontbreekt een dergelijke analyse, al is wel getracht de betekenis van, met name, het dekzandrelief als uiting van onderliggende hydrologische systemen, aan te geven. Tot bijstelling van de grenzen daarvan heeft dat echter niet geleid. Ten onrechte, want in de aanvulling zelf is materiaal te vinden, dat veronderstellingen op dat punt bevestigt. Over de ligging van kasteel Nemelaer bijv. wordt opgemerkt, dat er in de ondergrond sprake is van veranderingen in de opbouw van het watervoerend pakket. In dat licht had het voor de hand gelegen om systeemgrenzen te veronderstellen en na te gaan of die op grond van andere informatie bevestigd konden worden. Dat is niet gebeurd.

Zo is ook niet opgemerkt, dat zich een gebied met een wat betere grond- en oppervlaktewaterkwaliteit aftekent in het oosten van het plangebied, juist daar, waar op grond van een afwijkende dekzandtopografie een ander systeem te verwachten valt. De oorsprong daarvan moet in het zuidoosten gezocht worden, niet in het zuidwesten. Waterkwaliteit zowel als afwijkende natuurdoeltypen (ook hier gebaseerd op historische gegevens) bevestigen dat beeld. In feite is hier sprake van laatste restanten van een tot ver buiten het plangebied reikend systeem; in de laatste aanvulling wordt het zelfs niet onmogelijk geacht dat hier nog steeds voeding vanuit de diepere ondergrond plaats vindt. In dat kader past waarschijnlijk geen functie als waterbergend systeem omdat het te bergen water sulfaatrijk is. Sulfaatrijk water zorgt voor veenrot. Weliswaar werden in het verleden gebieden als het Helvoirts Broek ook bevoeid, maar dit gebeurde met bicarbonaatrijk water. Waarbij de aantasting veel minder is. In het MER noch de aanvullingen daarop is dat verschijnsel gesignaleerd.

Conclusie

De Commissie constateert dat de doelen die oorspronkelijk gesteld zijn voor het VOP/MER ten aanzien van de natuurdoeltypen hetzelfde zijn gebleven in het Raamplan/MER. Het detailniveau van een VOP/MER en van een Raamplan/MER verschillen echter. Deze verschillen zijn voor de doelen ten aanzien van natuur niet terug te vinden. Ook voor het Raamplan/MER zijn natuurdoeltypen voor specifieke gebieden aangegeven. Deze natuurdoeltypen hebben ieder hun specifieke condities. Hierdoor ontstaat een spanningsveld tussen de mate van detail die nodig is voor het Raamplan/MER en de mate van detail die nodig is om te kunnen beoordelen of de specifieke natuurdoeltypen kans van slagen hebben op specifieke plekken in het gebied. De Commissie constateert dat het MER met de twee aanvullingen nog steeds geen gebiedsdekkend beeld geeft van de mogelijkheden in het gebied. De haalbaarheid van bepaalde natuurdoeltypen op specifieke plaatsen kan daarom niet worden getoetst. Zolang geen gebiedsdekkende ecohydrologische analyse plaats heeft gevonden en niet is gedefinieerd onder welke condities de, op historische informatie gebaseerde, natuurdoeltypen voorkwamen, zijn voorspellingen niet op informatie gebaseerd.

- De Commissie adviseert gezien de onzekerheid over het realiseren van bepaalde natuurdoeltypen op specifieke plaatsen bij de uitwerking van specifieke gebieden voorafgaand aan een definitief besluit over de nadere bepaling van natuurdoeltypen:
 - een verdere uitwerking te laten plaatsvinden waarbij wordt nagegaan of realisatie mogelijk is en welke maatregelen evt. ter plekke nodig zijn en wat de evt. consequenties zijn voor de landschapsinzet;
 - mogelijkheden tot bijstelling van doelstellingen open te houden.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport/
raamplan Landinrichting De Leijen (Noord-Brabant)
en de aanvullingen daarop

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 mei 2001 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

**Provincie
Noord-Brabant**

VERZONDEN - 7 MEI 2001

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Fax: (073) 612 36 10

Dienst Ruimte, Economie en Welzijn

Telefoon (073) 681 28 12

Ons kenmerk: nr. 729629
Uw kenmerk : --
Afdeling : RLG
Doorkiesnr. : 6812859 J.W.F. van Dommelen
Bijlagen : Raamplan De Leijen 11x
Achtergronddocumenten 11X
Datum : 3 mei 2001
Onderwerp : Advisering MER
Raamplan De leijen

Commissie voor de MER
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

ingekomen	17 MEI 2001
nummer	
dossier	977-159
kopie naar	HL

Geachte commissie,

Op 27 april 2001 ontvingen wij ter goedkeuring van de Landinrichtingscommissie voor de herinrichting De Leijen het Raamplan dat tevens dienst doet als Milieu Effect Rapportage. Wij hebben het MER aanvaardbaar beoordeeld en verzoeken u hierbij om advies uit te brengen over het MER.

Als gevolg van een gezamenlijk besluit van IPO en Minister van LNV worden vanaf 1 januari 1999 enkel kortlopende verplichtingen voor landinrichting aangegaan. Daarom is de aanpak in De Leijen gewijzigd. Er is geen Voorontwerp-landinrichtingsplan opgesteld, maar een veel globaler plan (Raamplan) dat vervolgens via kortlopende deelplannen wordt uitgevoerd. Omdat het Raamplan niet wordt vastgesteld op basis van de landinrichtingswet is het formeel niet MER plichtig. Op ons verzoek heeft het ministerie van VROM toestemming gegeven om een vrijwillige MER uit te voeren.

Gezien het blijvend risico op mond- en klauwzeer (MKZ) in Noord-Brabant hebben wij besloten om de terinzagelegging van het Raamplan/MER en daaraan gekoppeld het houden van hoorzittingen voorlopig uit te stellen. Zodra de situatie rond MKZ dit toelaat zullen wij zo spoedig mogelijk het plan ter inzage leggen. Wij zullen u daarvan op de hoogte stellen. Uit praktisch oogpunt hebben wij de landinrichtingscommissie gevraagd om de hoorzittingen in de streek te organiseren.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

hoofd projectunit Revitalisering
Landelijk Gebied,
ir. J.A.M. van Voorst tot Voorst

050301cm3

Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus lijn 61 en 64, halte provinciehuis of met de treintaxi.

Bankrelaties: ING Rekening nr. 67.45.60.043, Postbank nr. 1070176 t.n.v. Provincie Noord-Brabant

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 juli 2001 waarin de termijn voor het advies van de Commissie is verlengd

**Provincie
Noord-Brabant**

Dienst Ruimte, Economie en Welzijn

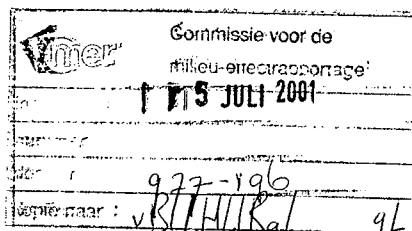
Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Fax: (073) 612 36 10

VERZONDEN - 4 JULI 2001

Telefoon (073) 681 28 12

Ons kenmerk: nr. 729629/766368
Uw kenmerk : --
Afdeling : RLG
Doorkiesnr.: 6812859 J. van Dommelen
Bijlagen : --
Datum : 3 juli 2001
Onderwerp : Advisering MER Raamplan
De Leijen

Commissie voor de MER
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Geachte commissie,

Vanwege het risico op mond- en klauwzeer in Noord-Brabant in de afgelopen periode heeft de procedure voor de vaststelling van het raamplan-MER voor de herinrichting De Leijen vertraging opgelopen. Omdat door deze vertraging de advisering door uw commissie in de vakantieperiode komt te vallen geven wij u de ruimte om in afwijking van de wettelijk voorgeschreven termijn, uw advies in de maand september uit te brengen. De landinrichtingscommissie De Leijen is hiervan op de hoogte.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

Hoofd projectunit Revitalisering
Landelijk Gebied,
ir. J.A.M. van Voorst tot Voorst

BIJLAGE 1b

Brief van het bevoegd gezag d.d. 26 oktober 2001 waarin de termijn voor het advies van de Commissie is verlengd

**Provincie
Noord-Brabant**

VERZONDEN - 1 NOV. 2001

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Fax: (073) 612 36 10

Dienst Ruimte, Economie en Welzijn

Telefoon (073) 681 28 12

Ons kenmerk: nrs. 729629/791473
Uw kenmerk : --
Afdeling : RLG
Doorkiesnr.: 6812859 JWF van Dommelen
Bijlagen : --
Datum : 26 oktober 2001
Onderwerp : Advisering MER
Raamplan De Leijen

Commissie voor de MER
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

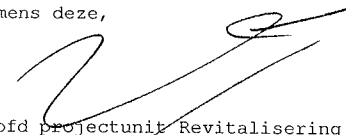
Commissie voor de MER	
Ingekomen: 02 NOV. 2001	
977-246	
vB gl	

Geachte commissie,

In uw concept toetsingsadvies van 15 oktober 2001 constateert u een essentiële tekortkoming in het milieueffectrapport. Op 9 november 2001 zal hierover met deskundigen van uw commissie een gesprek plaatsvinden. Mede aan de hand van dit overleg zal duidelijk worden op welke termijn de advisering door uw commissie kan worden afgerond.

Vooruitlopend op het gesprek van 9 november 2001 geven wij u de ruimte om in afwijking van de wettelijk voorgeschreven termijn, uw advies in de maand december 2001 uit te brengen. De landinrichtingscommissie De Leijen is hiervan op de hoogte gesteld.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

hoofd projectunit Revitalisering
Landelijk Gebied,
ir. J.A.M. van Voorst tot Voorst

BIJLAGE 1c

Brief van het bevoegd gezag d.d. 10 december 2001 waarin de termijn voor het advies van de Commissie is verlengd

Provincie
Noord-Brabant

VERZONDEN 11 DEC. 2001

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Fax: (073) 612 36 10

Dienst Ruimte, Economie en Welzijn

Telefoon (073) 681 28 12

Ons kenmerk: nr. 729629/802203
Uw kenmerk : --
Afdeling : RLG
Doorkiesnr.: 6812859 J. van Dommelen
Bijlagen : --
Datum : 10 december 2001
Onderwerp : Advisering MER
Raamplan De Leijen

Commissie voor de MER
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-energieaardonage
afzender:	12 DEC. 2001
afnemer:	
doelwit:	977-265
kopie naar:	v.B. gl

Geachte commissie,

In onze brief van 26 oktober 2001 hebben wij u vooruitlopend op nader overleg met uw commissie uitstel verleend voor het uitbrengen van uw advies tot december 2001. Het overleg dat met uw commissie heeft plaatsgevonden op 9 en 30 november jongstleden heeft er toe geleid dat wij u opnieuw uitstel verlenen voor het uitbrengen van uw advies tot en met februari 2002. In overleg met leden van uw werkgroep MER landinrichting De Leijen moet op korte termijn duidelijk worden hoe invulling gegeven kan worden aan de tekortkomingen die uw commissie heeft geconstateerd.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

hoofd projectunit Revitalisering
Landelijk Gebied,
ir. J.A.M. van Voorst tot Voorst

BIJLAGE 1d

Brief van het bevoegd gezag d.d. 4 maart 2002 waarin de tweede aanvulling wordt aangeboden en een korte toelichting op de status van het Raamplan/MER binnen de reconstructie wordt gegeven

**Provincie
Noord-Brabant**

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Fax: (073) 612 36 10

Dienst Ruimte, Economie en Welzijn

Telefoon (073) 681 28 12

Ons kenmerk: nrs. 729629/817949
Uw kenmerk : --
Afdeling : RLG
Doorkiesnr.: 6808771 M. Wolterink
Bijlagen : 1
Datum : 4 maart 2002
Onderwerp : Advisering MER
Raamplan De Leijen

Commissie voor de MER
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-evaluatie
Ingesloten:	15 MAART 2002
Handtekening:	
Bestelnummer:	977-274
Kopie naar:	UB/bieb/gL

Geachte commissie,

Hierbij ontvangt u aanvullende informatie over het concept-Raamplan/MER, 'De Leijen, studie naar het ecohydrologisch systeem'.

Middels deze brief wordt ook een korte toelichting gegeven op de huidige status van het Raamplan/MER binnen de Reconstructie.

Status van het Raamplan

In de voorbereidingsperiode van het landinrichtingsproject De Leijen is de systematiek van landinrichting gewijzigd. In de richtlijnen MER werd nog uitgegaan van het opstellen van een voorontwerp landinrichtingsplan. Door de gewijzigde systematiek is uiteindelijk een globaal Raamplan opgesteld. Het Raamplan is geen landinrichtingsplan in het kader van de landinrichtingswet, maar een veel globaler plan dat via kortlopende deelplannen wordt uitgevoerd. Bij het uitwerken van deelplannen kan flexibel worden ingespeeld op nieuwe beleidsontwikkelingen en veranderde inzichten. Voor de uitvoering van deelplannen kunnen verschillende instrumenten worden ingezet. Wij stellen de afzonderlijke deelplannen vast en toetsen of deze passen binnen het Raamplan.

Nu de reconstructiewet is vastgesteld komt het project De Leijen te vallen onder de werking van deze wet. Voor de commissie betekent dit dat de status van landinrichtingscommissie komt te vervallen en dat zij verder gaat als uitwerkingscommissie in het kader van reconstructie.

Het Raamplan past binnen de uitgangspunten van de nota 'Reconstructie aan zet' die richting geeft aan het proces van reconstructie. De nota 'Reconstructie aan zet' bevat echter doelstellingen die in een aantal gevallen aanvullend of ambitieuzer zijn. Om invulling te kunnen geven aan deze doelstellingen zal het Raamplan in de toekomst naar verwachting op onderdelen moeten worden gewijzigd. Zodra het ontwerp Reconstructieplan De Meierij beschikbaar is zal het Raamplan worden doorgelicht op de inhoud van dat plan. Aangezien het Raamplan een flexibel plan is dat, middels nog uit te werken deelplannen, wordt uitgevoerd is er voldoende ruimte om gewenste wijzigingen door te voeren.

030402hb7

Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus lijn 61 en 64, halte provinciehuis of met de treintaxi.

Bankrelaties: ING Rekening nr. 67.45.60.043, Postbank nr. 1070176 t.n.v. Provincie Noord-Brabant

Monitoring en bijsturing

Omdat de uitvoering van het Raamplan qua inhoud, planning en aansturing gekoppeld is aan de reconstructie zandgronden wordt voor monitoring aangesloten bij dit proces.

Monitoring is een essentieel onderdeel van de realisatie van het Reconstructieplan. Door vanaf het begin de uitvoering en resultaten van de planrealisatie te monitoren, wordt zicht gehouden op de voortgang, effectiviteit en efficiëntie van de uitvoering. De resultaten van de monitoring voeden mede de tussentijdse evaluatie en bijstelling van de plannen. Er wordt op dit moment door de provincie een monitoringssysteem ontwikkeld. Daarbij wordt uitgegaan van een monitoring op drie niveaus.

Niveau 1: Monitoring van het uitvoeringsproces

Hierbij gaat het om een systematiek die de voortgang van de concrete acties en projecten in het kader van de reconstructie bewaakt. De Leijen is één van die projecten. De centrale vraag is: 'Loopt alles volgens planning?'

Niveau 2: Prestatiemonitoring

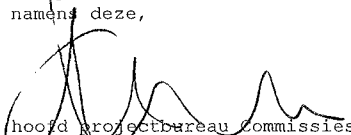
Hierbij gaat het om een systematiek die resultaten en prestaties van acties en projecten in beeld brengt. De centrale vraag is: 'Leveren de producten op wat ze zouden moeten opleveren?'

Niveau 3: Monitoring van beleidseffecten

Hierbij gaat het om een systematiek die de omgevingskwaliteit in beeld brengt. De centrale vraag is: 'Worden de beleidsdoelstellingen ook daadwerkelijk bereikt met het in gang gezette beleid?'. Een dergelijk systeem bestaat uit meetnetten waarmee biotische en a-biotische veranderingen worden gemeten.

Wij verzoeken om, na bestudering van de aanvullende informatie, uw advies zo spoedig mogelijk uit te brengen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

hoofd projectbureau Commissies en
Projecten,
mw. ir. C. Horck

BIJLAGE 1e

Brief van het bevoegd gezag d.d. 26 maart 2002 waarin de termijn voor het advies van de Commissie is verlengd

**Provincie
Noord-Brabant**

VERZONDEN 27 MAART 2002

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Fax: (073) 612 36 10

Dienst Ruimte, Economie en Welzijn

Telefoon (073) 681 28 12

Ons kenmerk: nrs. 729629/822808
Uw kenmerk : --
Afdeling : RLG
Doorkiesnr.: 6808771 M. Wolterink
Bijlagen : --
Datum : 26 maart 2002
Onderwerp : Advisering MER
Raamplan De Leijen

Commissie voor de MER
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

	Commissie voor de milieu-economische beoordeling
Ingekomen:	28 MAART 2002
Gezonden:	
Gezonden:	977-292
Kopie naar:	JRB 91

Geachte commissie,

In onze brief van 10 december 2001 hebben wij u uitstel verleend voor het uitbrengen van uw advies tot en met februari 2002. Op dit moment heeft u de aanvullende informatie over het concept-Raamplan/MER, 'De Leijen, studie naar het ecohydrologisch systeem' in uw bezit. Nader bilateraal overleg heeft er toe geleid dat wij u opnieuw uitstel verlenen voor het uitbrengen van uw advies tot en met april 2002. Na overleg met leden van uw werkgroep MER Landinrichting De Leijen is afgesproken dat het concept-advies in week 16 gereed zal zijn, waarna er op 19 april 2002 een bespreking zal plaatsvinden. Hierna verzoeken wij u zo spoedig mogelijk het definitieve advies uit te brengen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

hoofd project met Revitalisering
Landelijk Gebied,
ir. J.A.M. van Voorst tot Voorst

032602hb10

Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus lijn 61 en 64, halte provinciehuis of met de treintaxi.

Bankrelaties: ING Rekening nr. 67.45.60.043, Postbank nr. 1070176 t.n.v. Provincie Noord-Brabant

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de terinzagelegging van het raamplan in Staatscourant nr. 99 d.d. 23 mei 2001

Terinzagelegging Raamplan De Leijen, tevens Milieueffect- rapportage.

Kennisgeving
Gedeputeerde staten van Noord-Brabant
maken het volgende bekend:

Onderwerp

Op 27 maart hebben wij het Raamplan, tevens Milieueffectrapportage (MER) van de Landinrichtingscommissie De Leijen ontvangen.

Het Raamplan/MER is opgesteld door de landinrichtingscommissie De Leijen in opdracht van Gedeputeerde Staten. Het Plan presenteert een gemeenschappelijke visie voor de herinrichting van het gebied globaal gelegen tussen Tilburg, Vught, natuurgebied Loonsche en Druensche Duinen en natuurgebied de Kampina.

Op basis van het Raamplan kunnen partijen in het gebied aan de slag met de realisatie ervan. Het is een flexibel plan dat kan worden bijgesteld zodra nieuw beleid is ontwikkeld of inzichten zijn veranderd. Het plan wordt beschouwd als een bouwsteen voor het regionale reconstructieplan.

De Meierij. Het Raamplan wordt uitgevoerd via concreet uit te werken deelplannen.

Voor de besluitvorming over het Raamplan is een Milieueffectrapport (MER) opgesteld waarvoor in maart 1999 de richtlijnen zijn vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Het MER is opgenomen in het Raamplan.

In het plan zijn 3 alternatieven uitgewerkt waaronder een voorkeursalternatief van de Landinrichtingscommissie. Gedeputeerde Staten hebben het MER aanvaardbaar verklaard en hebben het voorkeursalternatief van de landinrichtingscommissie goedgekeurd.

Inzage

Het Raamplan/MER ligt van 28 mei tot en met 25 juni ter inzage. Eenieder kan het plan inzien op de volgende locaties:

- het Provinciehuis, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch;
- het gemeentehuis van Tilburg, Stadhuisplein 130 te Tilburg;
- het gemeentehuis van Loon op Zand, Nieuwe markt 1 te Kaatsheuvel;
- het gemeentehuis van Oisterwijk, De Lind 44 te Oisterwijk;
- het gemeentehuis van Haaren, Mgr. Bekkersplein 2 te Haaren;
- het gemeentehuis van Vught, Leeuwensteinplein 5 te Vught;
- het gemeentehuis van Boxtel, Markt 1 te Boxtel;
- het gemeentehuis van Heusden, Wolput 72a te Vijmen;
- het kantoor van Waterschap de Dommel, Bosscheweg 66 te Boxtel.

Inspraak

Schriftelijke opmerkingen over het Raamplan/MER kunt u van 28 mei tot en met 25 juni 2001 indienen bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch onder vermelding van RL.G.F.C.P./De Leijen. Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar om vraagt. U moet dat in een aparte brief aangeven die u voegt bij uw schriftelijke opmerkingen die ontstaan zijn van persoonlijke gegevens.

Mondelinge opmerkingen ten aanzien van het Raamplan/MER kunt u naar voren brengen tijdens de openbare zittingen die plaatsvinden op:
- donderdag 7 juni 2001, om 20 uur in 't Plein te Udenhout;
- maandag 18 juni 2001, om 20 uur in Gastenbosch te Helvoirt;
- dinsdag 19 juni 2001, om 20 uur in Gastenbosch te Helvoirt.

Wij wijzen u erop dat de opmerkingen ten aanzien van het MER slechts betrekking kunnen hebben op het niet voldoen van het MER aan de wettelijke regels, mede gelet op eerder gegeven richtlijnen, danwel op eventuele onjuistheden die het rapport bevat.

Inlichtingen

Voor inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot deze procedure kunt u contact opnemen met de heer H. van Dommelen van de Provincie Noord-Brabant (073-6812859). Voor overige inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer R. Christiaans of P. Rietveld van de Dienst Landelijk Gebied (013-5950595). U kunt het rapport Raamplan/MER opvragen bij de Dienst Landelijk Gebied (013-5950595).

's-Hertogenbosch, mei 2001

Provincie Noord-Brabant

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Landinrichtingscommissie De Leijen

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Besluit: Vaststelling Raamplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: vrijwillig

Activiteit: Het plan presenteert een gemeenschappelijke visie voor de herinrichting van het gebied globaal gelegen tussen Tilburg, Vught, natuurgebied Loonsche en Drunensche Duinen en natuurgebied de Kampina. Het plan wordt beschouwd als een bouwsteen voor het regionale reconstructieplan De Meierij.

Procedurale gegevens:

kennisgeving startnotitie: 11 september 1998

richtlijnenadvies uitgebracht op: 1 december 1998

richtlijnen vastgesteld: maart 1999

kennisgeving MER: 28 mei 2001

toetsingsadvies uitgebracht: 26 april 2002

Bijzonderheden: De Commissie constateert in haar advies dat het MER en de daarop volgende twee aanvullingen onvoldoende informatie bieden om een definitief besluit te kunnen nemen over te realiseren natuurdoeltypen en daarbij behorende maatregelen als gevolg van het ontbreken van een gebiedsdekkende ecohydrologische systeemanalyse. Wanneer het Raamplan ruimte laat om bij de verdere uitwerking zo nodig natuurdoeltypen en maatregelen aan te kunnen passen, kan de nog benodigde informatie ook beschikbaar komen in het kader van de m.e.r. procedure voor de reconstructie Meierij.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. G.J. Baaijens (toetsingsfase)

ir. G. Blom (voorzitter toetsingsfase)

ing. J.A.G.W. Droogers

ir. H.Ch.M. Heyning (voorzitter richtlijnenfase)

H.H. Janssen

ir. A.J.G. van der Maarel (toetsingsfase)

ir. J.A. Nuesink

ir. H.J. Roelofs (richtlijnenfase)

ir. L.J.G. Tummers

ir. R.F. de Vries

Secretaris van de werkgroep: dr. N.W.M. van Buren.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20010616	A.J. Broekhoven	Biezenmortel	20010706
2.	20010618	Wim en Tonny van Hal	Helvoirt	20010706
3.	20010620	W.H. van Esch	Helvoirt	20010706
4.	20010620	M.C. Bertens	Udenhout	20010706
5.	20010620	familie Teurling	Udenhout	20010706
6.	-----	Kees van Balkom	Biezenmortel	20010706
7.	20010620	A.A. Smits en F.C.M. Smits-Habraken; A.F.N. Smits en M. Smits-van Gool	Udenhout Tilburg	20010706
8.	20010624	families Van Gemert en Smulders	Helvoirt	20010706
9.	20010620	Christian Vermeer	Udenhout	20010706
10.	20010621	T.M. Gerris	Den Dungen	20010706
11.	20010620	ing. A.J.M. van Houtum en prof.dr. G.M. van Veldhoven, namens bewoners Biezenmortelsestraat 2 t/m 31	Biezenmortel	20010706
12.	20010621	L.W.E. De Rooij	Heukelom	20010706
13.	20010619	N.V. Waterleidingmaatschappij Oost-Brabant	Den Bosch	20010706
14.	20010622	J.H.N. Schuurmans en J.G.C. Schuurmans-Brock	Helvoirt	20010706
15.	20010621	K. v.d. Ven	Esch	20010706
16.	20010620	A.G.M. van Rooij	Esch	20010706
17.	20010620	Marjan van Woensel en Frans Schapendonk	Biezenmortel	20010706
18.	20010620	J. Martens van Rooijen	Udenhout	20010706
19.	20010619	M.C.J.M. Scheffers en G.P.M. Scheffers-de Jong	Oisterwijk	20010706
20.	20010621	Het Groene Hart, vereniging voor natuurbehoud & milieubeheer in Midden- en Noord-Oost-Brabant	Den Dungen	20010706
21.	20010620	J.M.E.M. van der Loo	Udenhout	20010706
22.	-----	J.M.E.M. van der Loo	Udenhout	20010706
23.	20010622	familie T. Doedée	Udenhout	20010622

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
24.	20010621	A. van Hal en C. van Hal	Udenhout	20010706
25.	20010621	J. van der Loo en E. van der Loo-van Wijck	Udenhout	20010706
26.	-----	René v.d. Wouw	Biezenmortel	20010706
27.	20010622	A. en R. Robben	Biezenmortel	20010706
28.	20010622	't Schoutenhuis b.v.	Woudenberg	20010706
29.	20010623	F. Pulskens	Helvoirt	20010706
30.	20010620	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (R.O.B.)	Amersfoort	20010706
31.	20010621	M.F.J. Mallens Agro Udenhout b.v.	Biezenmortel	20010706
32. t/m 58.	20010620	27 eensluitende reacties	Biezenmortel	20010706
59.	20010620	C. van Gorp	Udenhout	20010706
60.	20010625	drs. W.N. van den Dries	Helvoirt	20010706
61.	20010621	A. van Hulsten	Biezenmortel	20010706
62.	-----	A.M.P. Bertens	Biezenmortel	20010706
63.	20010625	Brabantse Milieufederatie	Tilburg	20010706
64.	20010621	Gemeente Tilburg	Tilburg	20010706
65.	20010624	Fietsersbond	Vught	20010706
	20010607	Verslag hoorzitting	Udenhout	20010710
	20010618	Verslag hoorzitting	Helvoirt	20010710
	20010619	Verslag hoorzitting	Helvoirt	20010710